

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 183/2021-179

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľky spoločnosti [REDACTED]

[REDACTED],
zastúpenej spoločnosťou HAVEL & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária, Žižkova 7803/9, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a usadený euroadvokát Mgr. Ondřej Majer, substitučne zastúpenej advokátom Mgr. Jozefom Krkošekom, Pečnianska 1, Bratislava, proti uzneseniam Okresného súdu Bratislava II č. k. 57 Er 3022/2017-1226 z 25. marca 2019, č. k. 57 Er 3023/2017-703 z 28. mája 2019 a č. k. 39 Er 5484/2017-763 z 11. júna 2020 takto

rozhodol:

1. Uzneseniami Okresného súdu Bratislava II č. k. 57 Er 3022/2017-1226 z 25. marca 2019 a č. k. 57 Er 3023/2017-703 z 28. mája 2019 **boli porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 39 Er 5484/2017-763 z 11. júna 2020 **boli porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Uznesenia Okresného súdu Bratislava II č. k. 57 Er 3022/2017-1226 z 25. marca 2019, č. k. 57 Er 3023/2017-703 z 28. mája 2019 a č. k. 39 Er 5484/2017-763 z 11. júna 2020 **zrušuje** a veci mu **vracia** na ďalšie konanie.

4. Okresný súd Bratislava II **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **943,57 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti ústavným sťažnostiam **nevypovedá**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnými sťažnosťami doručenými ústavnému súdu 10. júna 2019 (sťažnosťou doplnenou podaním zo 7. septembra 2020, pozn.), 14. augusta 2019 a z 12. septembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 57 Er 3022/2017-1226 z 25. marca 2019 (ďalej len „uznesenie č. 1“), č. k. 57 Er 3023/2017-703 z 28. mája 2019 (ďalej len „uznesenie č. 2“) a č. k. 39 Er 5484/2017-763 z 11. júna 2020 (ďalej len „uznesenie č. 3“). Navrhuje zrušiť napadnuté uznesenia, veci vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania pred ústavným súdom. V ústavnej sťažnosti, ktorá bola ústavnému súdu doručená 12. septembra 2020, navrhuje, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadostučinenie v sume 464 695 eur a 138 530 eur.

2. Uzneseniami pléna ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 54/2020-9 z 9. septembra 2020 a č. k. PLs. ÚS 58/2020-5 zo 7. októbra 2020 boli ústavné sťažnosti spojené na spoločné konanie.

3. Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že proti sťažovateľke ako povinnej sa vedú na základe právoplatného a vykonateľného konečného rozhodnutia Rozhodcovského inštitútu Štokholmskej obchodnej komory sp. zn. V007/2008 z 19. decembra 2012 na okresnom súde tri exekučné konania o vymoženie uloženej povinnosti v prospech oprávneného, spoločnosti [REDAKOVANÉ] (pôvodným oprávneným bola spoločnosť [REDAKOVANÉ]), pod sp. zn. 57 Er 3022/2017 na vymoženie istiny, pod sp. zn. 57 Er 3023/2017 na vymoženie úrokov z omeškania a pod sp. zn. 39 Er 5484/2017 na vymoženie trov konania. Exekučné konania vedie súdny exekútor [REDAKOVANÉ] (ďalej len „súdny exekútor“) pod sp. zn. EX 1679/17 (istina), sp. zn. EX 1680/17 (úroky) a sp. zn. EX 1681/17 (trovy).

4. V rámci výkonu exekúcie vedenej pod sp. zn. Ex 1679/2017 vydal súdny exekútor 21. decembra 2018 upovedomenie o ďalších trovách exekúcie vo výške 598 377,98 eur mesačne za úschovu zabezpečeného zemného plynu od 1. augusta 2018 do ukončenia úschovy. Sťažovateľka podala proti ďalším trovám exekúcie námietky. Napadnutým uznesením č. 1 okresný súd námietky sťažovateľky proti ďalším trovám exekúcie zamietol.

4.1 Podobne aj v rámci výkonu exekúcie sp. zn. Ex 1680/2017 vydal súdny exekútor 18. marca 2019 upovedomenie o ďalších trovách exekúcie vo výške 382 569,52 eur mesačne za úschovu zabezpečeného zemného plynu od 1. augusta 2018 do ukončenia úschovy. Sťažovateľka podala proti ďalším trovám exekúcie námietky, ktoré boli napadnutým uznesením č. 2 zamietnuté.

4.2 V rámci výkonu exekúcie sp. zn. Ex 1681/2017 vydal súdny exekútor 14. novembra 2019 upovedomenie o ďalších trovách exekúcie a 4. februára 2020 opravu upovedomenia o ďalších trovách exekúcie za úschovu zabezpečeného zemného plynu. Sťažovateľka napadla upovedomenia námietkami proti ďalším trovám exekúcie, ktoré okresný súd napadnutým uznesením č. 3 zamietol.

5. Podstatou ústavných sťažností sťažovateľky je tvrdenie, že došlo k porušeniu jej práv označených v bode 1 tohto nálezu napadnutými uzneseniami okresného súdu, ktorými boli zamietnuté jej námietky proti ďalším trovám exekúcie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

II.1. K argumentácii sťažovateľky prednesenej v ústavnej sťažnosti z 10. júna 2019

6. Sťažovateľka podala proti uzneseniu č. 1 ústavnú sťažnosť, argumentujúc, že:

- a) okresný súd arbitrárne zamietol všetky jej argumenty, resp. niektorými sa ani nezaoberal;
- b) okresný súd akceptoval ďalšie trovy exekúcie, ktoré nemajú zákonný podklad s poukazom na nezákonný postup exekútora, ktorý porušil pri výkone exekučnej činnosti zásadu teritoriality, a konal tak v rozpore s princípom zákonnosti zakotveným v čl. 2 ods. 2 ústavy, a pokiaľ okresný súd tento postup exekútora aproboval, taktiež porušil tento princíp, ako aj princíp zákazu svojvôle;
- c) okresný súd sa nevysporiadal s jej námietkou o nehospodárnosti postupu exekútora, keď spoločnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len [REDAKOVANÉ]), prostredníctvom ktorej exekútor zabezpečil zemný plyn v jej vlastníctve, pôsobí len ako sprostredkovateľ a nemá vlastné skladovacie kapacity, pričom už vyvezenie zemného plynu do Rakúska predstavuje podstatné navýšenie minimálne transportných nákladov;
- d) okresný súd sa nevyjadril k jej námietkam týkajúcim sa rámcovej zmluvy o nakladaní so zemným plynom z 31. júla 2017 (ďalej len „rámcová zmluva“), ktorú exekútor uzavrel so spoločnosťou [REDAKOVANÉ], ktorá výslovne oslabuje postavenie exekútora vo vzťahu k vydaniu majetku vo vlastníctve sťažovateľky ako povinnej, zdôrazňujúc, že exekútor nemôže vo vzťahu k výkonu exekučnej činnosti založiť príslušnosť rakúskeho právneho poriadku. Takýto postup podľa jej názoru odporuje aj ústavným princípom zákonného sudcu;
- e) ďalšie trovy exekúcie nie sú dôvodné, resp. sú fiktívne s poukazom na skutočnosť, že exekútor zemný plyn neuschováva (neskladuje), o čom svedčí skutočnosť, že rámcová zmluva sa netýka skladovania zemného plynu, ale len nakladania s ním, zdôrazňujúc, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] sa nikde v tejto zmluve nezaväzuje zemný plyn odovzdaný exekútorom uschovávať (skladovať), pričom okresný súd na uvedené reagoval len s odôvodnením, že toto tvrdenie nepovažuje za preukázané ani dôvodné, s tým, že spôsob predmetu úschovy už bol predmetom súdneho prieskumu na základe jej predchádzajúcich námietok;
- f) okresný súd dospel k „absurdnému a nelogickému“ záveru, že samotná sťažovateľka potvrdila skladovanie zemného plynu v zahraničí vo svojich predchádzajúcich námietkach. K tomuto tvrdeniu namieta, že v danom čase nemala informáciu o postupe spoločnosti [REDAKOVANÉ] vo „Francúzskej exekúcii“, keď táto exekútorom zabezpečený majetok voľne predávala a neskladovala, pričom ani v predchádzajúcich námietkach nepotvrdila skladovanie zemnému plynu v zahraničí tak, ako si to nelogicky vyložil okresný súd;
- g) za tejto situácie mal okresný súd po oboznámení sa s rámcovou zmluvou, na základe ktorej si exekútor účtuje trovy za „údajnú úschovu“, a zistení, že touto zmluvou sa nezabezpečuje úschova zemného plynu, nariadiť pojednávanie na vykonanie dokazovania a objasnenie veci podľa § 9b ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) v znení účinnom do 31. marca 2017 tak, ako to navrhovala;

- h) uvedené skutočnosti sú o to závažnejšie, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] a oprávnený sú personálne a kapitálovo prepojení;
- i) pokiaľ teda exekútor neposkytol plyn na úschovu (skladovanie), ale na obchodovanie, došlo k prevodu jej majetku mimo zákonný proces za podmienok predpokladaných exekučným poriadkom;
- j) aj keby za danej situácie exekútorovi vznikli náklady, nebol ich oprávnený požadovať, keďže nejde o náklady za skladovanie v zmysle § 121 Exekučného poriadku;
- k) okresný súd postupoval nesprávne, keď nevykonal kontrolu reálneho vzniku nákladov exekúcie, nevykonal v tomto smere žiadne dokazovanie, nenariadil na tento účel pojednávanie a dôvodnosť týchto trov napriek vzneseným námietkam sťažovateľky nijako nepreskúmal;
- l) ďalšie trovy exekúcie sa z povahy veci musia týkať hotových výdavkov (nejde o odmenu exekútora ani o náhradu za stratu času), čo znamená, že v čase ich uplatnenia voči sťažovateľke už museli existovať, prípadne si exekútor mohol uplatniť od oprávneného nárok na preddavok. V danom prípade však exekútor nedoložil, že tieto trovy exekúcie už vznikli (napr. faktúrami, výpismi z účtov), ani si nikdy od oprávneného nevyžiadal preddavok. Okresný súd sa uspokojil iba s vyjadrením exekútora a jeho poradcu, pričom uložil sťažovateľke uhradiť trovy exekúcie za viac ako 5 miliónov eur (celkovo predstavujúce sumu skoro 20 miliónov eur) bez akýchkoľvek hmatateľných a konkrétnych podkladov, ako sú faktúry či prevody na účtoch;
- m) v súvislosti s rozhodovaním o trovách exekúcie (poukázaním na judikatúru ústavného súdu) je postavenie exekútora rovné sťažovateľke, a preto sa okresný súd nebol oprávnený uspokojiť len s ničím nepodloženým tvrdením exekútora, ale mal riadne skúmať ich dôvodnosť, zákonnosť, ako aj ich účelnosť, pričom záver okresného súdu, že exekútor nie je povinný získať podklady o vyčíslení od [REDAKOVANÉ], považuje vzhľadom na uvedené za absurdné;
- n) okresný súd sa vôbec nezaoberal jej námietkami, že exekútor mohol uskladniť plyn aj s oveľa nižšími nákladmi, keď okresný súd v rozpore s obsahom jej námietok poukázal, že neuviedla žiadne lacnejšie alternatívy;
- o) okresný súd explicitne potvrdil, že rezignoval na preskúmavanie trov exekúcie, keď absurdne a nesprávne konštatoval, že nie je jeho úlohou obstarávať podklady na posúdenie oprávnenosti o výške vstupných nákladov a miere primeranosti zisku tvoriacich spoločne cenu uschovávateľa (spoločnosti [REDAKOVANÉ]) a rovnako ani exekútor nie je povinný získať od svojho „obchodného partnera“ (spoločnosti [REDAKOVANÉ]) kalkuláciu ceny za ponúkanú službu a túto následne uvádzať v upovedomení o ďalších trovách exekúcie. Pokiaľ by bol aprobovaný tento postup, exekútor by mohol od nej ako povinnej požadovať čokoľvek a sťažovateľka by nemala žiadnu šancu sa brániť,
- p) postup exekútora, ktorý určil trovy exekúcie len voľnou úvahou a matematickým pomerom vymáhanej istiny k vymáhanej pohľadávke v čase vykonania úschovy, nezodpovedá Exekučnému poriadku;
- r) samotný exekútor vo svojom vyjadrení uviedol, že mu žiadne trovy nevznikli (v kontexte, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] od neho zatiaľ nepožadovala úhradu nákladov, pozn.), a napriek tomu si ich od nej uplatnil a okresný súd mu ich bez akéhokoľvek kritického preskúmania priznal ako dôvodné a zákonné;
- s) závery, ktoré okresný súd zo zisteného skutkového stavu vyvodil, sú zjavne neodôvodnené a arbitrárne;
- t) okresný súd konal v rozpore s jej právom na kontradiktórne súdne konanie, keď jej nedoručil žiadne z vyjadrení ďalších účastníkov konania;

u) uvedený nezákonný postup exekútora, ktorý okresný súd aproboval, tak priamo zasiahol aj do jej vlastníckeho práva v dôsledku protiprávneho zmenšenia jej majetku.

II.2. K argumentácii sťažovateľky prednesenej v ústavnej sťažnosti zo 14. augusta 2019

7. Sťažovateľka podala proti uzneseniu č. 2 ústavnú sťažnosť, ktorá je z väčšej časti obsahovo totožná s jej ústavnou sťažnosťou z 10. júna 2019. Nad rámec námietok uvedených v ústavnej sťažnosti z 10. júna 2019 sťažovateľka v ústavnej sťažnosti zo 14. júna 2019 argumentuje, že:

- a) preukázanie, že spoločnosť ██████ skladuje/skladovala zemný plyn, je kľúčovou podmienkou toho, aby exekútor mohol požadovať trovy skladovania;
- b) okresný súd túto povinnosť bez akéhokoľvek zdôvodnenia preniesol na ňu, pričom dôkazné bremeno týkajúce sa vzniku trov exekúcie spočívajúcich v skladovaní jej majetku zaťažuje exekútora, a nie ju;
- c) okrem analýzy rámcovej zmluvy navrhla aj vykonanie ďalších dôkazov, ktoré nemohla bez vlastnej viny predložiť, pretože k nim objektívne nemá prístup. Sťažovateľka nie je účastníkom zmluvného vzťahu so spoločnosťou ██████ či so spoločnosťami ██████ alebo ██████. Akékoľvek informácie o (ne)skladovaní jej majetku sú tak pre ňu neprístupné;
- d) okresný súd protiústavne núti sťažovateľku preukazovať negatívnu skutočnosť, aj keď je evidentné, že dôkaz o tom, že k skladovaniu skutočne dochádza a že tak vznikajú trovy skladovania v požadovanej výške, má zaťažovať exekútora;
- e) nikdy netvrdila, že zemný plyn sa skutočne skladuje v Rakúsku, okresný súd na základe extrémne chybných úvah o zhodnom tvrdení účastníkov konania zdôvodnil, prečo sa nevysporiadal s jej námietkami v časti absencie akýchkoľvek dôkazov o skutočnom skladovaní zemného plynu. Vo svojich námietkach z 31. júla 2018 sa vôbec nezaoberala otázkou reálneho skladovania jej majetku, keď z ich kontextu je zrejmé, že *a priori* namietala akýkoľvek vývoz jej majetku exekútorom do zahraničia s odkazom na dokumenty nachádzajúce sa v exekučnom spise, pričom v danej dobe nemala a nemohla mať informácie o tom, či sa jej plyn skladuje, či nie;
- f) v podaných námietkach predložila celý rad skutočností a indícií, ktoré zakladajú dôvodnú pochybnosť o skladovaní jej majetku. Z uvedeného dôvodu nemožno s prihliadnutím na § 186 ods. 2 Civilného sporového poriadku jej podanie považovať za zhodné tvrdenie účastníka tak, ako to urobil okresný súd;
- g) ňou podané námietky sa týkajú trov exekúcie od augusta 2018, teda za obdobie, ktoré nasleduje až po tom, čo mala údajne potvrdiť existenciu skladovania, preto aj keby vo svojich predchádzajúcich námietkach uviedla, že v tom čase sa jej plyn skladoval v Rakúsku (čo popiera), toto tvrdenie nebráni tomu, aby sa domáhala preskúmania tejto skutočnosti súdom, keďže skladovanie nie je jednorazový úkon, ale sústavná činnosť;
- h) postup okresného súdu, ktorý odmietol vykonať dokazovanie k akýmkoľvek novým skutočnostiam, ktoré počas výkonu exekúcie vyjdú najavo, celkom zjavne odporuje právu na prístup k súdnej ochrane;
- i) názor okresného súdu, ktorý uviedol, že spôsob úschovy už bol predmetom prieskumu na základe skorších námietok, a preto nie je dôvod na zmenu rozhodnutia, neobstojí, a to vzhľadom na to, že okresný súd nikdy neskúmal, či sa majetok skladuje, ale skúmal len teoretickú možnosť uskladnenia jej majetku exekútorom v zahraničí. Dokazovanie smerujúce k okolnostiam, za akých a či vôbec sa jej majetok aj skutočne skladuje, okresný súd nikdy nevykonával.

II.3. K argumentácii sťažovateľky prednesenej v ústavnej sťažnosti z 11. septembra 2020

8. Sťažovateľka podala proti uzneseniu č. 3 ústavnú sťažnosť, ktorá je z väčšej časti obsahovo totožná s jej ústavnými sťažnosťami z 10. júna 2019 a zo 14. augusta 2019. Nad rámec námietok obsiahnutých v týchto ústavných sťažnostiach sťažovateľka v ústavnej sťažnosti z 11. septembra 2020 namieta, že:

- a) okresný súd v bode 27 napadnutého uznesenia akceptoval tzv. nepravidelnú úschovu, ktorú považuje za postup v súlade s ústavou i zákonom (exekučným poriadkom, pozn.), i keď takýto postup zákon nepozná;
- b) okresný súd pripustil extenzívny výklad § 121 Exekučného poriadku na škodu sťažovateľky, keď Exekučný poriadok nedovoľuje previesť zabezpečený majetok povinného inak ako v režime exekučnej dražby podľa § 125 Exekučného poriadku. Zmena vlastníctva uschovanej veci počas úschovy podľa § 121 Exekučného poriadku nemôže nastať, a preto nie je prípustná ani tzv. nepravidelná úschova vecí, ktorú dohodol exekútor so spoločnosťou [REDAKOVANÉ];
- c) okresný súd odkazuje v napadnutom uznesení pri argumentácii o nepravidelnej úschove na stanovisko [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorú do konania predložil exekútor, avšak bez akéhokoľvek zdôvodnenia, z čoho vychádzal, ak si uvedené závery osvojil, pričom z obsahu uznesenia nie je ani len známy obsah tejto analýzy, ktorú okresný súd sťažovateľke pred rozhodovaním vo veci ani nedoručil;
- d) okresný súd tak namiesto výkladu § 121 Exekučného poriadku odkazuje na analýzu predloženú exekútorom, ktorého v predmetnej veci poveril výkonom exekúcie, bez toho, aby ju sám interpretoval a aplikoval na posudzovanú vec;
- e) okresný súd v napadnutom uznesení uviedol, že „*tvrdenie povinného, že zemný plyn nie je skladovaný v tvrdenom rozsahu, považuje súd za dôvodné*“, avšak z napadnutého uznesenia nie je možné zistiť, akým spôsobom toto zistenie dopadá na práva a povinnosti sťažovateľky;
- f) napadnuté uznesenie je vo vzťahu k výške nákladov za skladovanie vnútorne rozporné;
- g) okresný súd sa nevysporiadal s jej návrhmi na vykonanie dokazovania, pričom bolo jeho povinnosťou podrobne sa s jednotlivými dôkaznými návrhmi vysporiadať a uviesť, z akého dôvodu ich považoval za nadbytočné a prečo ich odmietol vykonať;
- h) postup exekútora, ktorý odobril okresný súd, je nezákonný a protiústavný aj s poukazom na právne stanoviská, ktoré si sťažovateľka dala vypracovať po doručení napadnutého uznesenia, a to stanovisko Právnickej fakulty Trnavskej univerzity, ako aj stanovisko [REDAKOVANÉ], ktoré v podrobnostiach sťažovateľka rozoberá v ústavnej sťažnosti a ktoré do konania pred ústavným súdom predložila ako prílohu k jej podaniu zo 7. septembra 2020. Sťažovateľka na rozdiel od ústavných sťažností z 10. júna 2019 a zo 14. augusta 2019 v tejto ústavnej sťažnosti netvrdí, že exekútor nepredložil žiadne faktúry, ktoré by preukazovali, že ním vyčíslené trovy naozaj vznikli.

III.

Vyjadrenia odporcu a zúčastnených osôb a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

9. Podpredsedníčka okresného súdu vo vyjadrení konštatovala, že ako orgánu riadenia a správy súdu jej neprináleží vyjadrovať sa k procesnoprávnemu postupu a rozhodovacej činnosti sudcov

v konkrétnych konaniach, a vyjadrila súhlas s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

III.2. Vyjadrenie súdneho exekútora:

10. Súdny exekútor vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 24. júna 2021 uviedol, že:

- a) jediným majetkom sťažovateľky postihnutelným pri výkone exekúcie v Slovenskej republike je zemný plyn prepravovaný cez územie Slovenskej republiky. Súdny exekútor rozhodol o vedení exekúcie predajom hnutelných vecí (zemného plynu ako druhovo určenej huteľnej veci);
- b) jednoduché zadržanie postihnutého množstva zemného plynu v plynovej sústave nebolo možné, preto postihnutý zemný plyn musel byť z prepravnej siete odobratý ešte skôr, než mohlo dôjsť k jeho speňaženiu;
- c) postihnutie takej špecifickej huteľnej veci, akou je zemný plyn, exekútor nemôže vykonať samostatne, ale len prostredníctvom subjektu, ktorý má oprávnenie na nakladanie so zemným plynom, spĺňa podmienky prevádzkového poriadku spoločnosti eustream, a. s., a má s ňou uzavreté potrebné zmluvy. Preto súdny exekútor oslovil viacerých účastníkov trhu so zemným plynom a prijal ponuku spoločnosti ██████, ktorá zabezpečila odobratie, prepravu a úschovu zemného plynu. Súčasne úschovu aj riadne vykonala, keďže všetok zadržaný zemný plyn bol riadne a včas dodaný vydražiteľom a za riadneho uschovávateľa ju označil exekučný aj ústavný súd (I. ÚS 179/2019, I. ÚS 264/2019). Súdny exekútor s odkazom na odbornú literatúru uviedol, že veci môže uschovať súdny exekútor vo vlastných priestoroch alebo u iného uschovávateľa, a to na trovy povinného;
- d) pripustil, že medzi spoločnosťou ██████ a oprávneným existuje personálne, resp. kapitálové prepojenie, no stalo sa tak až v priebehu exekúcie v auguste 2018;
- e) popísal jednotlivé kroky pri zadržaní zemného plynu v rokoch 2017 a 2018 a zdôraznil, že náklady zabezpečenia a speňaženia zemného plynu boli vysoké najmä z dôvodu dlhého časového obdobia medzi zadržaním zemného plynu a jeho predajom na dražbách, čo bolo dôsledkom procesného postupu sťažovateľky, ktorá vymáhanú pohľadávku nesplatila, ale opakovane podávala návrhy na odklad exekúcie len jeden deň pred nariadenou dražbou. V roku 2019 sa ukázalo, že prípadné speňaženie zadržaného zemného plynu nebude stačiť na pokrytie nákladov jeho zabezpečenia, vymáhanej pohľadávky a jej príslušenstva, a preto bol v marci 2019 zadržaný ďalší zemný plyn;
- f) k speňaženiu zadržaného plynu došlo v septembri a októbri 2019. Sťažovateľka 1. decembra 2019 ukončila objednávky prepravy zemného plynu cez územie Slovenskej republiky, v exekúcii predajom huteľných vecí nebolo možné pokračovať. V marci 2020 došlo k úplnému uspokojeniu vymáhaných pohľadávok a príslušenstva. Exekučné konanie sp. zn. 39 Er 5484/2017, EX 1681/17 sa skončilo vymožením. V exekučnom konaní je vylúčené navrátenie do predošlého stavu a obnova konania;
- g) primeranosť a hospodárnosť ceny za úschovu 5,95 eur/1MWh si overil prostredníctvom konzultanta z oblasti obchodovania so zemným plynom. Súčasťou poplatku sú aj transportné náklady;
- h) považoval za správne upovedomiť účastníkov konania o vzniku ďalších výdavkov za každý mesiac úschovy zemného plynu až do jej skončenia vopred, nie až v momente skončenia úschovy, a to aj s odkazom na gramatický výklad § 202 ods. 1 Exekučného poriadku;
- i) použitím analógie z právnej úpravy exekúcie na nepeňažné plnenie (§ 191 ods. 4 a 5 Exekučného poriadku) upravujúcej exekúciu uskutočnením práv a výkonov dospel k záveru, že náklady

exekúcie ako súčasť trov exekúcie exekútor ani oprávnený nemusí vopred vynaložiť a až následne požadovať ich náhradu od povinného, ale môže žiadať úhradu nákladov na splnenie zastupiteľnej povinnosti vopred a vymôcť ich niektorým zo spôsobov na vymoženie peňažného plnenia, a to napriek tomu, že ide o exekúciu na nepeňažné plnenie;

j) právna úprava po novelizácii Exekučného poriadku zákonom č. 2/2017 Z. z. neumožňuje, aby sa povinný námietkami bránil voči vzniknutým nákladom, keďže upovedomenie o ďalších trovách exekúcie bolo ako inštitút vypustené. Nároky voči exekútorovi alebo oprávnenému môže povinný uplatniť len v riadnom sporovom konaní;

k) prílohou vyjadrenia je aj právna analýza z 22. januára 2020 k zákonitosti (ústavnosti) postupu, keď uschovávateľ s vecou, ktorá je predmetom úschovy, disponuje (predá ju tretej osobe) a následne zabezpečí dodanie totožnej druhovo určenej hnutelnej veci.

III.3. Vyjadrenie oprávneného:

11. Spoločnosť [REDAKOVANÉ] vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 22. júla 2021, ktoré je obsahovo takmer totožné s vyjadrením súdneho exekútora, nad jeho rámec uviedla

a) vo vzťahu k nemožnosti odňať vlastnícke právo povinnému k zadržanej hnutelnej veci skôr než jej speňažením na dražbe, že k zániku vlastníckeho práva k zemnému plynu dochádza nevyhnutne už jeho prepravou v prepravnej sieti, ale aj úschovou v podzemnom zásobníku ako dôsledok jeho zmiešania s iným zemným plynom, pričom nie je možné určiť prípadný spoluvlastnícky podiel k takto zmiešanému plynu;

b) jej právny predchodca inicioval v roku 2015 exekučné konania vo Švédsku, Belgicku, na Ukrajine a vo Švajčiarsku, a v dôsledku ich neúspešnosti v roku 2017 aj vo Francúzsku a na Slovensku;

c) navrhuje ústavné sťažnosti odmietnuť.

III.4. Replika sťažovateľky:

12. Sťažovateľka vo svojej replike

a) poukázala na identický obsah vyjadrení zúčastnených osôb a tento koordinovaný postup podľa jej názoru potvrdzuje, že súdny exekútor nepostupoval nezávisle a nestranne;

b) zdôraznila, že podstatou jej námietok je to, že súdny exekútor nepreukázal, že plyn skutočne skladoval, preukázal iba jeho odovzdanie k ničím neobmedzenému nakladaniu sesterskej spoločnosti oprávneného, ktorá nedisponovala žiadnymi priestormi ani povolením na skladovanie plynu. Ďalej nepreukázal skutočné náklady na skladovanie plynu, keďže vyšlo najavo, že sesterskej spoločnosti oprávneného zaplatil za neobmedzené nakladanie s plynom v rozpore s ustanovením Exekučného poriadku, ktorý iné spôsoby zabezpečenia než úschovou v priestoroch označených exekútorom zakazuje. K ich úhrade nedošlo z majetku exekútora, ako to predpokladá Exekučný poriadok, ale priamo zo speňaženého majetku sťažovateľky na dražbe;

c) trvá na tom, že výpočet dohodnutej jednotkovej ceny je netransparentný a nepreskúmateľný, pričom poukazuje na skutočnosť, že odplata presiahla 14 miliónov eur. Odborný posudok vychádzal z predpokladu, že plyn bude skutočne skladovaný v podzemných zásobníkoch. Spoločnosť [REDAKOVANÉ] významnú časť plynu vôbec neskladovala, ale predala na trhu, skutočné náklady skladovania jej preto nevznikli. Súdny exekútor cenu za nakladanie s plynom vyúčtoval sťažovateľke ako náklady na skladovanie;

- d) náklady za údajné skladovanie plynu za obdobie august 2018 až september 2019 dosiahli 14 miliónov eur. Na úhradu pohľadávky s úrokmi vo výške 18 miliónov eur súdny exekútor neproporčne zabezpečil sťažovateľkin majetok v trhovej hodnote 60 miliónov eur. Sťažovateľka sa opakovane domáhala predloženia zmlúv a faktúr so skutočnými vlastníkmi skladovacích kapacít, ktoré však nikdy netvorili obsah exekučného spisu. Predmetom zmlúv so spoločnosťou [REDACTED] nikdy nebolo skladovanie majetku sťažovateľky, súdny exekútor tak prostredníctvom týchto zmlúv nikdy nemohol plniť svoju zákonnú povinnosť podľa § 121 ods. 1 Exekučného poriadku a okresný súd preto nemohol vo svojich rozhodnutiach dospieť k záveru o súlade postupu súdneho exekútora s Exekučným poriadkom a tento jeho záver považuje za ústavne neudržateľný;
- e) súdny exekútor zo začiatku oficiálne deklaroval úschovu plynu spoločnosťou [REDACTED], neskôr prezentoval možnosť úschovy plynu v podzemných zásobníkoch podľa dostupných kapacít spoločnosti [REDACTED] alebo [REDACTED] a nakoniec upustil od formálneho zabezpečovania zemného plynu a rozvinul teóriu o nepravideľnej úschove. Nepravideľná úschova môže byť používaná na trhu so zemným plynom, no nejde o úschovu v pravom zmysle slova a je nepoužiteľná v exekučnom konaní. Postupom súdneho exekútora došlo k zániku všetkých aspektov vlastníckeho práva k majetku sťažovateľky, ktorý bol pravdepodobne predaný alebo spotrebovaný pred uskutočnením exekučnej dražby. Tá slúžila len na dodatočné zlegalizovanie zániku vlastníckeho práva sťažovateľky. Sťažovateľka spochybnila skutočnosť, že reálne došlo k odovzdaniu majetku vydražiteľovi, resp. oprávnenému. Vydražiteľom bola spoločnosť [REDACTED], ktorá je sesterskou spoločnosťou [REDACTED] a oprávneného;
- f) okresný súd vyhodnotil zmluvu medzi súdnym exekútorom a spoločnosťou [REDACTED] ako zmluvu o skladovaní v rozpore s jej obsahom, rozhodol bez dôkazov o skutočnom skladovaní zemného plynu a priznal náhradu trov konania, o ktorých existencii neexistovali žiadne doklady, iba na základe tvrdení súdneho exekútora. Svoje rozhodnutia riadne neodôvodnil a odmietal sa zaoberať procesnými návrhmi sťažovateľky na predloženie dôkazov. Okresný súd úplne rezignoval na svoju funkciu orgánu kontroly zákonnosti exekučného procesu;
- g) predmetom ústavných sťažností je systematické a opakované prehliadanie svojvoľného postupu súdneho exekútora okresným súdom, ktorý navyše svojvoľne rozhodol, že podstatnú časť návrhov sťažovateľky na vykonanie dokazovania nevykoná, čím poprel jej právo na súdnu ochranu, ktorá sa poskytuje aj pri výkone súdnych rozhodnutí. Sťažovateľka nikdy nenamietala podstatu exekučného konania vedeného v Slovenskej republike speňažením jej majetku, prípade vznik ďalších trov a nákladov tohto konania.
- h) upriamuje pozornosť na organizačnú štruktúru spoločností [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] vystupujúcich so súdnym exekútorom proti sťažovateľke a tvrdí, že súdny exekútor vybral spoločnosť [REDACTED] zámerne pre jej prepojenie s oprávneným a pre jej ochotu podieľať sa s ekonomickým prospechom na jeho nezákonnom postupe;
- i) odobratie a uskladnenie plynu pritom podľa jej názoru nebolo nevyhnutným úkonom pri vedení exekúcie. Poukazuje na postup exekútora, ktorý nariadil prvé aj druhé kolo dražby v jeden deň a súčasne v ten istý deň vykonal súpis vydraženého plynu, a prikázal prevádzkovateľovi prepravnej siete eustream, a. s., aby určené množstvo plynu nedodala nasledujúci deň sťažovateľke, ale [REDACTED], resp. vydražiteľovi [REDACTED]. Týmto postupom nevznikli fakticky žiadne trovy exekúcie spojené s uskladnením a následným predajom, čo je v kontraste so spornými nákladmi vo výške 14 miliónov eur. Súdny exekútor takto speňažil na 18 dražbách majetok sťažovateľky v hodnote 20 miliónov eur;

j) ak by súdny exekútor reálne skladovanie preukázal zmluvou, faktúrou či písomným potvrdením od údajného poskytovateľa skladovacích kapacít spoločnosti █████ █████ █████ █████, boli by akékoľvek námietky sťažovateľky bezpredmetné. Súdny exekútor však dôkazy nepredložil a okresný súd sťažovateľkou navrhované dôkazy a vyžiadania od tretích strán nevykonával, čím jej odňal právo na prístup k dôkazom, a teda aj právo brániť sa v súdnom konaní;

k) podmienkou vzniku nároku na náhradu ďalších trov exekúcie je ich preukázanie zo strany súdneho exekútora;

l) upovedomenie o ďalších trovách exekúcie podľa § 202 Exekučného poriadku môže dopadať iba na v konaní už reálne vynaložené náklady, ktoré vzniknú nad rámec nákladov prezentovaných v upovedomení o začatí exekúcie. Súdny exekútor svojím nezákonným postupom odňal sťažovateľke ďalší majetok s cieľom pokryť náklady, ktoré mu ešte ani nevznikli, a súčasne vytvoril „začarovaný kruh“ odnímania majetku sťažovateľky na úhradu nákladov, ktoré svojvoľne vytváral práve odnímaním a následným skladovaním takto odňateho majetku. █████ za dva roky poskytovania služieb súdному exekútorovi nevystavila žiadnu faktúru. Urobila tak až 17. septembra 2019, keď bola pohľadávka zo zmluvy s █████ splatná. Až týmto okamihom splatnosti vznikla súdному exekútorovi povinnosť uhradiť odplatu za nakladanie (resp. údajné skladovanie) zemného plynu tejto spoločnosti. Až po jej zaplatení mal podľa sťažovateľky súdny exekútor vydať upovedomenie o ďalších trovách exekúcie, a následne po právoplatnosti uznesenia o zamietnutí námietok sťažovateľky proti ďalším trovám exekúcie tieto trovy vymôcť. A až v procese ich vymáhania zabezpečiť – odňať, uskladniť a speňažiť ďalší majetok sťažovateľky. Súdny exekútor však majetok sťažovateľky odňal a zabezpečil roky pred vlastnou povinnosťou plniť zo zmluvy spoločnosti █████, čím vznikli nezákonné náklady;

m) sťažovateľka žiada ústavný súd, aby vo veci nariadil ústne pojednávanie.

III.5. Podanie oprávneného z 15. októbra 2021:

13. Ústavnému súdu bolo 15. októbra 2021 doručené ďalšie podanie oprávneného v exekučnom konaní, v ktorom upozornil, že sťažovateľka nenamietala v priebehu konania nezávislosť ani nestrannosť súdneho exekútora ani neuvádzala okolnosti, ktoré by mali zakladať jeho vylúčenie vo veci. K postupu súdneho exekútora, ktorý na dražbe predal zemný plyn sťažovateľky bez toho, aby ho najskôr zabezpečil, uviedol, že práve tento postup sa ukázal ako nesprávny, keďže sťažovateľka predčasne skončila prepravu zemného plynu cez územie Slovenskej republiky, čím boli zmarené dražby plánované v decembri 2019 a januári 2020. Oprávnený ústavnému súdu predložil kópiu prekladu rozsudku Odvolacieho súdu vo Versailles z 9. septembra 2021 vo veci medzi sťažovateľkou a oprávneným vo „francúzskej exekúcii“.

14. Ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov a spisov predložených ústavnému súdu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

IV. Posúdenie dôvodnosti ústavných sťažností

15. V spojených ústavných sťažnostiach vytýka sťažovateľka okresnému súdu jeho neodôvodnené a arbitrárne závery. V rámci sťažovateľkou predostretej argumentácie v ústavných sťažnostiach smerujúcich proti uzneseniu č. 1 a 2 považoval ústavný súd v súvislosti s tvrdeným nedostatočným odôvodnením týchto uznesení za podstatnú námietku, že

a) okresný súd na sťažovateľkinu námietku, že súdny exekútor nepreukázal, že plyn skutočne skladoval, reagoval len tým, že toto tvrdenie nepovažuje za preukázané ani dôvodné, že spôsob predmetu úschovy už bol predmetom súdneho prieskumu na základe jej predchádzajúcich námietok, resp. že išlo o zhodné tvrdenie účastníkov exekučného konania;

b) že okresný súd priznal súdnemu exekútorovi náhradu nákladov napriek tomu, že o nich neexistovali žiadne doklady, iba na základe jeho tvrdení. Sťažovateľkine námietky vyhodnotil ako nedôvodné z dôvodu, že ich nepodložila dôkazmi.

15.1 V ústavnej sťažnosti podanej proti uzneseniu č. 3 považoval ústavný súd za podstatnú námietku, že

a) okresný súd pripustil extenzívny výklad § 121 Exekučného poriadku na škodu sťažovateľky, pričom odkázal na analýzu, ktorú do konania predložil súdny exekútor, bez odôvodnenia, z čoho vychádzal, ak si uvedené závery osvojil, bez zahrnutia obsahu tejto analýzy do odôvodnenia uznesenia č. 3, pričom ju okresný súd sťažovateľke pred rozhodovaním vo veci ani nedoručil;

b) odôvodnenie uznesenia je vnútorne rozporné, keďže okresný súd pripustil, že zemný plyn nebol skladovaný v tvrdenom rozsahu, čo sa však neprejavilo v jeho rozhodnutí o výške ďalších trov exekúcie.

16. Ústavný súd v úvode poznamenáva, že z jeho rozhodovacej činnosti sú mu známe uznesenia č. k. I. ÚS 179/2019-63 z 30. apríla 2019 a č. k. I. ÚS 264/2019-53 z 11. júna 2019, ktorými boli odmietnuté ako zjavne neopodstatnené ústavné sťažnosti sťažovateľky smerujúce proti uzneseniam okresného súdu č. k. 57 Er 3022/2017-1133 zo 17. decembra 2018 a č. k. 57 Er 3023/2017-553 z 20. februára 2019, ktorými okresný súd zamietol jej predchádzajúce námietky proti ďalším trovám rovnakých exekúcií. Aktuálnou ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenia okresného súdu, hoc v časti odkazujú na odôvodnenie svojich skorších rozhodnutí, obsahujú aj argumentáciu novú, reflektujúcu na nové námietky proti ďalším trovám exekúcie, ktorá nebola predmetom prieskumu ústavného súdu v už citovaných konaniach.

17. Súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04) aj nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku. Aj vo výkone rozhodnutia alebo v súdnej exekúcii sa musí každému zaručiť prístup k súdnej ochrane, ak splní predpoklady ustanovené zákonom. K naplneniu záruk na prístup k súdnej ochrane v zmysle citovaného článku ústavy dochádza až vtedy, keď uplatnené právo je efektívne vykonané. Efektívnosť výkonu tohto základného práva vyžaduje, aby všeobecný súd konal objektívne, vylúčil náhodné alebo svojvoľné uplatnenie zákonných možností na rozhodnutie a ak prijme konečné rozhodnutie, vychádzal z toho, čo objektívne zistil.

18. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, ktorý je chránený v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde

(prístup k súdu) aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia síce neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

19. Ústavný súd pripomína, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne alebo svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy.

IV.1. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami č. 1 a č. 2

20. Sťažovateľka okresnému súdu vyčíta, že v rozpore s jej právom na spravodlivý proces aproboval účtovanie trov exekúcie v časti hotových výdavkov za údajnú úschovu bez zákonného základu a bez riadneho vyúčtovania, keďže v spise nie je jediný doklad o tom, že zemný plyn je skutočne uschovávaný či skladovaný, v spise sa nachádza iba rámcová zmluva s ██████, ktorá žiadnym spôsobom o úschove nepojednáva, v spise nie je jediný doklad o tom, že by súdnemu exekútorovi vznikli akékoľvek hotové výdavky. Závery, ktoré okresný súd zo zisteného skutkového stavu vyvodil, sú zjavne neodôvodnené a arbitrárne. Okresný súd na sťažovateľkinu námietku reagoval len tým, že toto tvrdenie nepovažuje za preukázané ani dôvodné, že spôsob predmetu úschovy už bol predmetom súdneho prieskumu na základe jej predchádzajúcich námietok, resp. že išlo o zhodné tvrdenie účastníkov exekučného konania.

21. Okresný súd v napadnutých uzneseniach č. 1 a 2 nepovažoval tvrdenie sťažovateľky, že súdny exekútor zadržaný zemný plyn neskladuje, za preukázané ani dôvodné, keďže sťažovateľka nepredložila iný dôkaz než analýzu rámcovej zmluvy o nakladaní so zemným plynom medzi súdnym exekútorom a spoločnosťou ██████. Z analýzy, ktorú sťažovateľka predložila už v predchádzajúcich námietkach proti ďalším trovám exekúcie, vyplýva podľa okresného súdu záver sťažovateľky, že zadržaný plyn je uskladnený v priestoroch spoločnosti ██████ a ██████. Konštatoval, že išlo zároveň o zhodné tvrdenie všetkých účastníkov exekučného konania. Odlišný záver sťažovateľky prezentovaný v aktuálnych námietkach tak podľa okresného súdu odporuje jej skorším tvrdeniam, preto nemal dôvod akceptovať túto zmenu. Zároveň konštatoval, že spôsob úschovy zabezpečených huteľných vecí už bol predmetom súdneho prieskumu na základe skorších námietok sťažovateľky.

22. Ústavný súd z príloh ústavných sťažností zistil, že sťažovateľka v námietkach proti ďalším trovám exekúcie v prvom rade tvrdila, že súdny exekútor nepreukázal, že plyn skutočne skladuje, keďže ani v súdnom ani v exekučnom spise sa nenachádza jediný dôkaz o skladovaní zemného plynu (napr. zmluva o skladovaní, faktúra, potvrdenie o úhrade). Z rámcovej zmluvy o nakladaní so zemným plynom z 31. júla 2017 uzavretej medzi súdnym exekútorom spoločnosťou [REDAKOVANÉ] nevyplýva povinnosť tejto spoločnosti plyn skladovať, iba na žiadosť exekútora vrátiť rovnaký objem plynu, aký jej bol poskytnutý. Sťažovateľka vyjadrila presvedčenie, že exekútor previedol vlastníctvo jej zemného plynu v hodnote viac ako tridsať miliónov eur na tretiu osobu k jej voľnému obchodnému využitiu. Spoločnosť [REDAKOVANÉ], ktorá je majetkovo a personálne prepojená s oprávneným, ani nemá vlastné skladovacie kapacity, a teda nie je vhodná na poskytovanie akéhokoľvek skladovania plynu (ku ktorému aj tak zjavne nedochádza). Ak súdny exekútor plyn reálne neuschováva (neskladuje), ale poskytuje ho na dočasné obchodné využitie spoločnosti [REDAKOVANÉ] porušuje tým § 121 Exekučného poriadku. Za takýto protiprávny postup exekútora, ktorý obchádza ustanovenia Exekučného poriadku o vykonávaní dražby a fakticky priebežne prevádza vlastníctvo zemného plynu sťažovateľky na osobu blízku oprávnenému, si nemôže dôvodne účtovať žiadne trovy.

23. Spôsob, akým sa okresný súd vysporiadal s touto argumentáciou sťažovateľky, podľa ústavného súdu nemožno vyhodnotiť ako zlučiteľný s požiadavkami na dostatočné odôvodnenie záverov všeobecných súdov vyplývajúcich z práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že predmetom konania o námietkach proti ďalším trovám exekúcie je preskúmanie výšky a účelnosti týchto trov konania. V tejto súvislosti nemožno poprieť, že skutočnosť, či je súdnym exekútorom zabezpečený zemný plyn skutočne skladovaný a za akých podmienok, je relevantnou otázkou, ktorú by mal okresný súd náležite zodpovedať predtým, ako vysloví svoj záver o účelnosti nákladov súdneho exekútora vynaložených na takéto skladovanie, na základe ktorého rozhodne o námietkach proti takto vyčísleným hotovým výdavkom súdneho exekútora. Spôsob, akým sa okresný súd s touto argumentáciou sťažovateľky vysporiadal, možno podrobiť kritike z viacerých dôvodov.

24. Vo vzťahu k záveru o zhodnom tvrdení všetkých účastníkov exekučného konania, že zadržaný plyn je na základe rámcovej zmluvy uskladnený v priestoroch spoločnosti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], možno poukázať na skutočnosť, že z pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 57 Er 3022/2017 ústavný súd zistil, že 17. decembra 2018 o 6.12 h, t. j. v ten istý deň ako okresný súd rozhodol o predchádzajúcich námietkach sťažovateľky proti ďalším trovám exekúcie (uznesenie č. k. 57 Er 3022/2017-1133 zo 17. decembra 2018), mu bolo doručené stanovisko sťažovateľky a doplnenie námietok o ďalšie skutočnosti (žurnalizované na č. l. 1114), v ktorom sťažovateľka výslovne spochybňuje tvrdenie súdneho exekútora, že zabezpečený plyn je skutočne skladovaný a nebol ďalej rozpredaný spoločnosťou [REDAKOVANÉ]. Uvedené má podľa jej názoru za následok spochybnenie dôvodnosti nákladov na skladovanie jej majetku. Ústavný súd nemá ambíciu v súvislosti s uvedeným spochybňovať či prehodnocovať závery okresného súdu vyjadrené v uznesení zo 17. decembra 2018 ani závery ústavného súdu o preskúmaní tohto uznesenia. No keďže nič nenasvedčuje tomu, že pri vypracovaní napadnutého uznesenia č. 1 by okresný súd nemal k dispozícii kompletný súdny spis obsahujúci aj predmetné podanie sťažovateľky (keďže v rozhodnutí konštatoval, že vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom súdneho spisu), nemožno preto akceptovať záver okresného súdu o zhodnom tvrdení účastníkov exekučného konania ako objektívne zistené východisko pre jeho rozhodnutie.

25. V druhom rade sa nemožno stotožniť s názorom okresného súdu, že spôsob úschovy už bol predmetom prieskumu na základe skorších námietok, a preto nie je dôvod na zmenu rozhodnutia. V predchádzajúcom rozhodnutí č. k. 57 Er 3022/2017-1133 zo 17. decembra 2018 sa v bode 16 okresný súd vyjadril iba ku skutočnosti, že súdny exekútor na účel bezpečného uskladnenia zemného plynu uzatvoril zmluvu s nemeckou osobou, a k možnosti uskladnenia zadržaného majetku sťažovateľky mimo územia Slovenskej republiky v Rakúskej republike. V bode 18 akceptoval, že zvolený spôsob exekúcie, t. j. zadržanie zemného plynu ako jediného majetku sťažovateľky na území Slovenskej republiky, bol jediný možný pre uspokojenie oprávneného z exekučného titulu.

26. Bez ohľadu na už uvedené, napriek okresným súdom prezentovanému záveru o úschove zadržaného zemného plynu v období marec až júl 2018, za ktorú si súdny exekútor vyúčtoval ďalšie trovy exekúcie, ktoré sťažovateľka napadla svojimi predchádzajúcimi námietkami a o ktorých rozhodol vo svojom predchádzajúcom uznesení č. k. 57 Er 3022/2017-1133 zo 17. decembra 2018, nemožno vylúčiť objektívnu zmenu skutkového stavu (bez ohľadu na údajné predchádzajúce zhodné tvrdenia účastníkov exekučného konania), keďže predmetom okresným súdom prejednávanych námietok proti ďalším trovám exekúcie boli náklady na úschovu zabezpečeného zemného plynu za iné obdobie – od 1. augusta 2018 do ukončenia úschovy. *Ipsa facto*, ak otázka skladovania hnutelných vecí bola pri predchádzajúcom rozhodovaní okresného súdu za iné časové obdobia preukázaná (či už zhodným tvrdením účastníkov exekučného konania, potenciálne aj inak), neznamená to, že pri rozhodovaní o ďalších trovách tej istej exekúcie za iné časové obdobie je okresný súd oslobodený od povinnosti mať spoľahlivo preukázané aktuálne pomery vo vzťahu k základu tohto nároku (t. j. otázku v tom čase existujúcich pomerov skladovania hnutelných vecí, pozn.). Ak by tomu tak nebolo, rozhodovanie okresného súdu pri všetkých ďalších nárokoch súdneho exekútora týkajúcich sa ďalších trov exekúcie by fakticky získalo výlučne formálny charakter, ktorý by bol pozbavený autentickejšnosti aktuálnych pomerov.

27. Tým, že sa okresný súd odmietol zaoberať relevantnou námietkou sťažovateľky z dôvodov, ktoré možno hodnotiť ako svojvoľné, zaťažil svoje uznesenia vadami, ktoré sú nezlučiteľné s právom sťažovateľky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

28. Nezodpovedaná námietka sťažovateľky o reálnom skladovaní zabezpečeného zemného plynu má nepochybne dopad aj na odôvodnenie okresného súdu vo vzťahu k výške hotových výdavkov súdneho exekútora za úschovu zemného plynu.

29. Okresný súd sa v bode 20 uznesenia č. 1 a v bode 22 uznesenia č. 2 vyjadruje k námietke sťažovateľky, že súdny exekútor nepreukázal ďalšie trovy exekúcie. Konštatoval, „že cena za úschovu zemného plynu bola už pri uzavretí zmluvy kalkulovaná na jednotku uschovaného zemného plynu, pričom cena za uskladnenie samotné bola dohodnutá na 3,145 EUR/1MWh bez DPH za obdobie od 15.3.2018 do 31.7.2018, čo vyplýva z vyjadrenia konzultanta súdneho exekútora [REDAKOVANÉ] - Posúdenie štruktúry poplatkov zo dňa 12.3.2018. Uvedená cena pri prepočte na 1 mesiac činí 0,629 EUR /1MWh; Pri použití výpočtu 5,95 EUR (celková pôvodne dojednaná cena úschovy za 5 mesiacov) mínus 2,843 EUR (cena prepravy) bola cena za uskladnenie samotné 3,107 EUR/1MWh bez DPH, čo by zodpovedalo cene za jeden mesiac 0,6214 EUR /1MWh bez DPH. Novo dojednaná cena predstavuje 0,625 Eur za 1MWh bez DPH, čo je cena obdobná pôvodne dojednanej cene úschovy zemného plynu, ktorú súd v rozhodnutí z 17.12.2018 považoval za primeranú.“

30. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom rámcovej zmluvy, dodatkom č. 1, dodatkom č. 3 a dodatkom č. 4, ktoré mu boli predložené ako prílohy ústavnej sťažnosti. Z ich obsahu vyplýva povinnosť spoločnosti [REDAKOVANÉ] prijať a opätovne dodať prijatý zemný plyn v objeme 1 307 930 MWh za poplatok vo výške 5,95 eur/MWh, ktorý zahŕňa akékoľvek náklady na plyn, ktorý sa má opätovne dodať najneskôr do 31. júla 2018. Dodatkami č. 3 a 4 sa zmluvné strany dohodli na dodatočnom poplatku vo výške 0,625 eur/MWh za každý mesiac predĺženia doby opätovnej dodávky.

30.1 Súdny exekútor upovedomil účastníkov exekučného konania o ďalších trovách oboch exekúcií spolu vo výške 980 947,50 eur mesačne za úschovu zabezpečeného zemného plynu (v oboch exekučných konaniach spolu v objeme 1.307.930 MWh) od 1. augusta 2018 do ukončenia úschovy. Táto suma pozostáva z nákladov na zabezpečenie zemného plynu formou úschovy za každý mesiac uskladnenia.

30.2 Oproti pojmovému aparátu rámcovej zmluvy a jej dodatkov (poplatok ako náklady na služby týkajúce sa zemného plynu, ktorý má byť opätovne dodaný) súdny exekútor v upovedomeniach o ďalších trovách exekúcie vyúčtoval a okresný súd v napadnutých uzneseniach vysvetľuje už cenu za úschovu zemného plynu (5,95 eur/1MWh) ako súčet ceny prepravy (2,843 eur/1MWh) a ceny za samotné uskladnenie, ktoré si osvojil z vyjadrenia konzultanta súdneho exekútora [REDAKOVANÉ] – posúdenie štruktúry poplatkov z 12. marca 2018.

31. V čase rozhodovania o námietkach proti ďalším trovám exekúcie za obdobie od 1. augusta 2018 do skončenia úschovy obsahovali spisy okresného súdu sp. zn. 57 Er 3022/2017 a sp. zn. 57 Er 3023/2017 rámcovú zmluvu o úschove, z ktorej priamo nevyplýva skutočnosť, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] zabezpečený zemný plyn skladuje. Na samotné skladovanie by bolo potrebné uzatvoriť samostatnú zmluvu prostredníctvom spoločnosti [REDAKOVANÉ] s treťou stranou, čo vyplýva napr. zo žiadosti o zabezpečenie zemného plynu z 8. decembra 2017, žurnalizovanej na č. 1. 331 pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 57 Er 3023/2017, resp. zo zhrnutia rokovaní o uskladnení zemného plynu so spoločnosťou [REDAKOVANÉ] z 13. augusta 2018, žurnalizované na č. 1. 514 tohto pripojeného spisu. Takouto zmluvou je napríklad zmluva o uskladnení zemného plynu č. 4117ZU0538 z 9. decembra 2017 o úschove spísaného zemného plynu s obsahom energie predstavujúca 10.080 MWh v podzemných zásobníkoch zemného plynu spoločnosti [REDAKOVANÉ] resp. preukázané skladovanie zemného plynu v objeme 560.000 MWh taktiež v zásobníkoch spoločnosti [REDAKOVANÉ] od 19. marca 2019 do 10. augusta 2019 (čo vyplýva z uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry č. k. VII/2 Gn 178/19/1000-14 z 19. novembra 2019, žurnalizovaného na č. 1. 2124 v pripojenom spise okresného súdu sp. zn. 57 Er 3023/2017).

32. Obsahom pripojených spisov však nebola zmluva či listina týkajúca sa skladovania zemného plynu v objeme 1.307.930 MWh v období od 1. augusta 2018 do budúca. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na to, že súdny exekútor vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti zakladá svoje tvrdenie, že [REDAKOVANÉ] úschovu riadne vykonala, iba na tom, že zadržaný zemný plyn riadne a včas dodala vydražiteľom, a na skutočnosti, že ju za riadneho uschovávateľa označil exekučný aj ústavný súd.

33. Ústavný súd už vyslovil, že exekučné konanie sa z pohľadu teórie považuje za nesporové, ale v praktickom právnom živote býva v tomto praktickom zmysle sporovým a významnými dôsledkami na právnu pozíciu účastníkov konania (II. ÚS 539/2017, II. ÚS 499/2012). O sporovom charaktere exekučného konania svedčí aj subsidiárne použitie Civilného sporového poriadku v zmysle § 9a ods. 1 Exekučného poriadku. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, v tomto prípade

o ďalších trovách exekúcie, je účastníkom konania aj súdny exekútor. Záujem exekútora a povinného na výsledku rozhodnutia exekučného súdu o ďalších trovách exekúcie je protichodný, z čoho možno vyvodit' jeho sporový charakter.

34. Zo sporovej povahy exekučného konania podľa procesnej teórie následne vyplýva základné uplatnenie prejednávacieho princípu. V exekučnom konaní však slovenský zákonodarca nezvolil uplatnenie nového pohľadu na prejednanú zásadu v sporovom konaní, ale zotrúva na pôvodnej miere uplatnenia prejednanej zásady z Občianskeho súdneho poriadku. Napríklad v zmysle § 9b ods. 4 Exekučného poriadku v konaní podľa tohto zákona môže súd výnimočne vykonať dôkazy, ktoré účastníci nenavrhl, ak je to nevyhnutne potrebné na zistenie skutkového stavu veci. K popretiu sporového charakteru exekučného konania dochádza aj absolútnym vylúčením uplatnenia ustanovení Civilného sporového poriadku o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany a koncentrácii (§ 9a ods. 2 Exekučného poriadku). V dôsledku vylúčenia koncentrácie konania v exekučnom konaní dochádza k eliminácii následného uplatnenia zásady formálnej pravdy, v zmysle ktorej súd pri vytváraní základu pre svoje rozhodnutie nezisťuje skutkový stav (resp. zisťuje ho len v obmedzenom rozsahu), ale za splnenia zákonných podmienok za skutkový stav považuje jednostranne tvrdené, nedokázané skutočnosti (pozri *Molnár, P. Nepeňazná exekúcia*. Bratislava : C. H. Beck, 2016. s. 22).

35. Dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, ide teda o toho účastníka, ktorý existenciu takýchto skutočností tvrdí (porovnaj II. ÚS 38/2015).

36. Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho-ktorého účastníka treba rešpektovať aj tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t. j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Cdo 81/2010 z 31. mája 2010).

37. V zmysle už uvedeného považoval ústavný súd za dôvodnú aj námietku sťažovateľky, že okresný súd nezisťoval skutkový stav, ale založil svoje rozhodnutie o výške náhrady hotových výdavkov za úschovu zemného plynu na skutočnostiach tvrdených súdnym exekútorom, bez vyhodnotenia unesenia jeho dôkazného bremena, pričom námietkou sťažovateľky o neexistencii tejto úschovy sa v rozpore s negatívnou dôkaznou teóriou odmietol zaoberať, keďže ju nepodložila dôkazmi.

38. Pri zohľadnení týchto nedostatkov ústavný súd konštatuje, že okresný súd nepostupoval tak, aby sa námietka sťažovateľky spochybňujúca reálne skladovanie zemného plynu spoľahlivo objasnila. Pritom nemožno pochybovať, že išlo o námietku relevantnú, preukázanie ktorej by mohlo mať vplyv na výšku hotových výdavkov vyúčtovaných súdnym exekútorom. Námietky proti ďalším trovám exekúcie sú v exekučných konaniach začatých do 31. marca 2017 prostriedkom vyplývajúcim z Exekučného poriadku, ktorým sa sťažovateľka môže domáhať preskúmania a prípadnej korekcie súdnym exekútorom vyčíslených trov.

39. Ústavný súd pripomína, že posudzuje iba otázku, či uplatnená námietka mala vzťah k prejednávanej veci, pritom spravidla neposudzuje prípadný relevantný dopad na rozhodnutie vo veci samej, lebo je to práve všeobecný súd, ktorý sa obsahom tejto námietky musí zaoberať. Ide v podstate o vec princípu, v tejto rovine sa prejavuje atribút právneho štátu zakazujúci svojvôľu.

Prípady ignorovania vecných námietok účastníkov konania zaťažujú rozhodnutia súdov nepreskúmateľnosťou, a tým v rovine potenciality svojvôľu umožňujú (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 3441/11).

40. Tým, že okresný súd na rozhodujúcu námietku sťažovateľky, či dochádza k reálnemu skladovaniu zabezpečeného zemného plynu a zároveň či súdnemu exekútorovi za údajné skladovanie zemného plynu patrí ním vyčíslená náhrada hotových výdavkov, nedal v napadnutých uzneseniach č. 1 a 2 dostatočnú odpoveď, resp. sa ňou zaoberal iba formálne, porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

41. Sťažovateľka v ústavných sťažnostiach spochybňuje aj moment, od ktorého si súdny exekútor voči nej môže uplatniť ďalšie trovy exekúcie spočívajúce v hotových výdavkoch. Okresný súd jej argument, že ďalšie trovy exekúcie spočívajúce v opakujúcich sa plneniach možno upovedomiť a vymáhať až po tom, čo súdnemu exekútorovi reálne vzniknú, neakceptoval. Podľa jeho názoru sú náklady úschovy zadržaného zemného plynu trovami exekúcie ako trovy predaja. Ak je nepochybné, že tieto náklady vznikajú, resp. vzniknú pri skončení úschovy, patrí podľa okresného súdu súdnemu exekútorovi nárok na ich náhradu, ktorú vymôže súbežne s vymáhanou povinnosťou, najskôr pri vydražení alebo vrátení uschovanej veci, čo je plne v súlade s § 127 ods. 1 Exekučného poriadku. Zároveň nepovažoval za rozhodujúce, že súdny exekútor doteraz spoločnosti [REDAKOVANÉ] za úschovu nezaplatil.

42. Z odôvodnenia napadnutých uznesení č. 1 a 2 je zrejmé, že okresný súd sa touto námietkou zaoberal a s argumentáciou sťažovateľky sa vysporiadal. Z namietaného uznesenia je zrejmé, akými úvahami sa okresný súd riadil pri právnom posudzovaní veci, a závery, ku ktorým krajský súd dospel, nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne) alebo zjavne neodôvodnené, keďže majú oporu v zákone a sú jasne a dostatočne právne zdôvodnené. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje, nestačí na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti, resp. arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Ústavný súd nevyklučuje, že na predmetnú otázku existujú v súdnej praxi odlišné názory. No ústavnému súdu ako nezávislému orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) neprislúcha zjednocovať judikatúru všeobecných súdov (I. ÚS 290/2010, III. ÚS 551/2012). Uvedenú námietku sťažovateľky preto vyhodnotil ako nedôvodnú.

43. Ústavný súd nepovažoval za dôvodné ani námietky, ktoré sťažovateľka smerovala proti tým častiam odôvodnení napadnutých uznesení č. 1 a 2, ktoré odkazujú, resp. sú obsahom totožné s uzneseniami okresného súdu č. k. 57 Er 3022/2017-1133 zo 17. decembra 2018 a č. k. 57 Er 3023/2017-553 z 20. februára 2019. Keďže tie už podrobil ústavný súd prieskumu a svojimi uzneseniami č. k. I. ÚS 179/2019-63 z 30. apríla 2019 a č. k. I. ÚS 264/2019-53 z 11. júna 2019 sťažnosti sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnené.

44. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že sa nestotožnil ani s námietkou sťažovateľky o porušení jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy tým, že okresný súd v rozpore s právnou úpravou nevykonal vo vzťahu k nákladom exekúcie žiadne dokazovanie, nenariadil na ten účel pojednávanie a nedoručil sťažovateľke vyjadrenia oprávneného. Ústavný súd nevzhladol dôvod odchyliť sa v prejednávanej veci od právneho názoru, že okresný súd pri svojom rozhodovaní vytvoril podmienky na realizáciu práv sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania. Sťažovateľka mala právo vyjadriť sa k doručeným upovedomeniam a o ďalších trovách exekúcie dostala reálnu možnosť využiť svoje procesné práva, predložiť argumenty a reagovať

na „protiargumenty“ exekútora. Postupom okresného súdu tak nedošlo k porušeniu kontradiktórnosti konania (porovnaj I. ÚS 179/2019, I. ÚS 264/2019). A keďže zo základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy pre všeobecný súd nevyplýva aj povinnosť vykonať dôkazy, ktoré označil účastník konania (I. ÚS 75/96), ústavnej sťažnosti v tejto časti nevyhovelo (bod 5 výroku nálezu)

IV.2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami č. 1 a 2

45. Podľa sťažovateľky majú porušenia práva na spravodlivý proces aj priamy negatívny dopad v tom smere, že zakladajú jej povinnosť hradiť súdnemu exekútorovi mimoriadne vysokú sumu na ďalších trovách exekúcie, čím vedú aj k porušeniu jej práva na ochranu majetku, resp. práva vlastníť majetok.

46. Hoci ústavný súd konštatoval, že okresný súd ústavne neakceptovateľnými uzneseniami porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu, vo vzťahu k základnému právu na vlastníctvo dospel k záveru, že toto pochybenie všeobecného súdu *per se* nepredstavuje zásah do základného práva sťažovateľky vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že ústavný súd mal výhrady voči odôvodneniu napadnutých uznesení č. 1 a 2 a neposudzoval prípadný relevantný dopad argumentu, na ktorý okresný súd dostatočne nereagoval, na rozhodnutie vo veci samej. Pretože vo veci sťažovateľky ústavný súd za danej situácie nezistil reálny zásah do týchto jej práv, ústavnej sťažnosti v tejto časti nevyhovelo [(§ 133 ods. 1 *a contrario* zákona o ústavnom súde); bod 5 výroku nálezu].

IV.3. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením č. 3

47. Porušenie práva na spravodlivý proces odôvodňuje sťažovateľka arbitrárnym a nepreskúmateľným uznesením, v ktorom okresný súd pripustil extenzívny výklad § 121 Exekučného poriadku na jej škodu. Zmena vlastníctva uschovanej veci počas úschovy podľa § 121 Exekučného poriadku nemôže nastať, a preto nie je prípustná ani tzv. nepravidelná úschova vecí, ktorú dohodol exekútor so spoločnosťou [REDACTED]. V tejto súvislosti sťažovateľka okresnému súdu vytýka, že v napadnutom uznesení pri argumentácii o nepravidelnej úschove odkazuje na stanovisko, ktoré do konania predložil exekútor, avšak bez akéhokoľvek zdôvodnenia, z čoho vychádzal, ak si uvedené závery osvojil, pričom z obsahu uznesenia nie je známy obsah tejto analýzy, ktorú okresný súd sťažovateľke pred rozhodovaním vo veci ani nedoručil.

48. V uznesení č. 3 okresný súd, odkazujúc na právnu analýzu [REDACTED] a [REDACTED], pripustil, že exekúciu takej špecifickej hnuiteľnej veci, akou je zemný plyn, § 121 Exekučného poriadku nepozná, a preto treba pristúpiť k extenzívnemu výkladu, podľa ktorého uschovávateľ svojím zmluvným vzťahom tzv. nepravidelnou úschovou s treťou osobou, predajom komodity a jej následným dodaním nepostupoval nezákonne a tento postup je v súlade s ústavou a Exekučným poriadkom. Ak by nedošlo k dražbe spísaného zemného plynu súdnym exekútorom, došlo by k znemožneniu účelu exekúcie a ukráteniu oprávneného. Okresný súd považoval za daných okolností takýto postup ako jediný správny a efektívny (bod 24 napadnutého uznesenia). Zároveň pripustil, že došlo k predčasnému skončeniu úschovy

u spoločnosti [REDAKOVANÉ], z toho dôvodu realizovala spoločnosť [REDAKOVANÉ] ďalšiu úschovu na zmluvnom základe ako tzv. nepravidelnú úschovu, a tento postup považuje za súladný s ústavou a so zákonom, i keď Exekučný poriadok takýto postup nepozná (bod 27 napadnutého uznesenia).

49. Extenzívny výklad právnych noriem možno uplatniť len celkom výnimočne, a to vtedy, ak možno všetky argumenty proti jeho použitiu presvedčivo vyvrátiť (PL. ÚS 9/04).

50. Ak doslovným výkladom nemožno jednoznačne identifikovať subjekt, obsah alebo objekt právnej normy, možno sa v materiálnom právnom štáte odkloniť od doslovného výkladu a nejasnosť právnej úpravy odstraňovať prostredníctvom inej metódy výkladu. Od doslovného výkladu možno upustiť iba pri zachovaní právnej istoty a predvídateľnosti. Táto požiadavka má byť splnená vtedy, ak sa identifikuje účel právnej úpravy, ktorým sa determinuje opodstatnenosť uplatnenia extenzívneho alebo reštriktívneho výkladu. Za nevyhnutnú súčasť postupu, pri ktorom orgán verejnej moci upustí od doslovného výkladu, je potrebné označiť aj požiadavku, aby orgán interpretujúci a aplikujúci právnu normu uviedol aj odôvodnenie a príčinu pre uplatnenie metódy, ktorú na výklad použije (porovnaj *Drgonec, J. Ústava Slovenskej republiky. Komentár. 2. vydanie. Šamorín : Heuréka 2007. s. 91*).

51. Okresný súd k potrebe extenzívneho výkladu § 121 Exekučného poriadku a z neho vyplývajúcej prijateľnosti tzv. nepravidelnej úschovy uviedol v podstate iba, že toto ustanovenie exekúciu takej špecifickej hnutelnej veci, akou je zemný plyn, nepozná, a ak by nedošlo k dražbe spísaného zemného plynu súdnym exekútorom, došlo by k znemožneniu účelu exekúcie a ukráteniu oprávneného, pričom za daných okolností bol takýto postup jediný správny a efektívny. Odkázal pri tom na právnu analýzu [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], predloženú súdnym exekútorom, s ktorou sa zjavne v plnom rozsahu stotožnil, bez toho, aby sa výslovne vyjadril napr. k naplneniu skutkových okolností, z ktorých táto analýza vychádzala.

52. Po oboznámení sa s obsahom analýzy ústavný súd konštatuje, že autori v nej deklarujú, že vychádza výlučne zo skutkových okolností uvedených súdnym exekútorom v zadaní. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia č. 3 nevyplýva, či sa okresný súd zaoberal všeobecným tvrdením súdneho exekútora pri vymedzení skutkového stavu o neexistencii voľnej kapacity v zásobníkoch na skladovanie zemného plynu v okolitých štátoch. Zo skutočností uvedených v zadaní vyplýva záver, že ak by uschovávateľ neodobral uschovaný zemný plyn zo zásobníka a nezabezpečil opätovné dodanie zemného plynu, účel exekúcie by bol zmarený, keďže by nedošlo k dražbe hnutelnej veci, ktorá bola na tento účel spísaná. Obsahom zadania tak zjavne nebola informácia, že súdny exekútor vykonal dražbu zemného plynu aj bez jeho samotného zabezpečenia spôsobom, aký popísala sťažovateľka vo svojej replike a ku ktorému sa vyjadroval aj oprávnený vo vyjadrení z 15. októbra 2021. Argument zmarením účelu exekúcie si okresný súd zrejme osvojil bez bližšieho vysvetlenia. Pokiaľ ide o zásah do sféry povinného, analýza bola vypracovaná bez bližších informácií o hodnote spísaného zemného plynu alebo o hodnote exekvovanej pohľadávky, a preto vychádza z toho, že hodnota spísanej veci vo vzťahu k hodnote exekvovanej veci bola primeraná. K uvedenému je možné poukázať na opakované námietky sťažovateľky o neprimeranosti zabezpečeného objemu zemného plynu vo vzťahu k vymáhanej pohľadávke a jej príslušenstvu, vznášané aj pred okresným súdom. Napriek tomu k tejto skutočnosti okresný súd nezaujal žiadne stanovisko.

53. Okresný súd napriek už uvedeným sporným bodom závery analýzy bližšie nekonkretizoval a neposkytol ani vlastný výklad § 121 Exekučného poriadku, neuviedol riadne ani dôvod,

prečo považoval v prejednávanej sťažovateľkinej veci za nevyhnutné pristúpiť k extenzívnemu výkladu tohto ustanovenia.

54. Okresný súd už uvedenú právnu analýzu sťažovateľke nedoručil, o jej obsahu sa dozvedela až po doručení napadnutého uznesenia č. 3 nahliadnutím do súdneho spisu.

55. Podľa stálej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva je obsahom práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj právo na kontradiktórne konanie a rovnosť zbraní, čo znamená, že každému účastníkovi sa poskytne primeraná možnosť oboznámiť sa so stanoviskom a dôkazmi protistrany, prípadne predloženými inými osobami alebo obstaranými súdom, a vyjadriť sa k nim za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície v porovnaní s protistranou (porov. čiastočne Grjaznov proti Rusku, sťažnosť č. 19673/03, rozsudok z 12. 6. 2012, ods. 53 a 54 a tam citovaná prejudikatúra).

56. Právu účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zodpovedá podľa ústavného súdu ústavná povinnosť súdu umožniť účastníkovi, aby sa vyjadril ku každému dôkazu, ktorý súd vykonal a ktorý môže obsahovať zistenie významné pre rozhodnutie súdu. Postup, ktorým súd odníme účastníkovi konania možnosť vyjadriť sa k dôkazu, ktorý súd vykonal a ktorý obsahoval zistenie významné pre jeho rozhodnutie, a vytvorí tak dotknutému účastníkovi konania podstatne nevýhodnejšie podmienky na preukázanie svojich tvrdení, než akými disponuje druhý účastník konania, je nielen porušením práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ale aj porušením princípu kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie (I. ÚS 49/2001).

57. Exekučný súd „vykonal listinný dôkaz“ – právnu analýzu, z ktorej nečerpal skutkové zistenia, ale právny názor, s ktorým sa „stotožnil“ a „odkázal“ naň. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nevidel dôvod, prečo by sa už uvedené východiská nemali vzťahovať aj na postup okresného súdu v prejednávanej veci.

58. Okrem už uvedeného považoval ústavný súd za opodstatnenú aj námietku sťažovateľky o zmätočnosti odôvodnenia napadnutého uznesenia č. 3. Okresný súd na jednej strane konštatuje, že výška ďalších trov exekúcie bola riadne vydokladovaná faktúrou od spoločnosti [REDAKOVANÉ] za úschovu zemného plynu (bod 21 napadnutého uznesenia), a zároveň uvádza, že aj keď rámcová zmluva naobsahuje výslovne pojem skladovanie, to nevylučuje úschovu zemného plynu (bod 22 napadnutého uznesenia). Zároveň však považuje za dôvodné tvrdenie sťažovateľky, že zemný plyn nie je skladovaný v tvrdenom rozsahu (bod 23 napadnutého uznesenia), a pripustil, že došlo k predčasnému skončeniu úschovy u spoločnosti [REDAKOVANÉ] a z toho dôvodu realizovala spoločnosť [REDAKOVANÉ] ďalšiu úschovu na zmluvnom základe ako tzv. nepravidelnú úschovu (s tretou osobou, predajom komodity a jej následným dodaním), a tento postup považoval za súladný s ústavou a zákonom, i keď Exekučný poriadok takýto postup nepozná (bod 27 napadnutého uznesenia). To však neovplyvnilo jeho záver o výške vyčíslených hotových výdavkov, keď konštatoval, že súdny exekútor v upovedomení vyčísлил celkové náklady a túto cenu považoval súd za preukázanú a primeranú (bod 26 napadnutého uznesenia).

59. V uvedenom postupe okresného súdu tak ústavný súd vzhladol rozpor s právom sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 aj v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, súčasťou ktorých je riadne odôvodnenie súdneho

rozhodnutia, a možnosť oboznámiť sa a vyjadriť sa k stanovisku a dôkazu protistrany, a vyslovil, že napadnutým uznesením č. 3 boli porušené označené práva sťažovateľky (bod 2 výroku nálezu).

IV.4. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením č. 3

60. Námietku, že napadnutým uznesením č. 3 okresný súd porušil aj základné právo sťažovateľky vlastniť majetok, keď aproboval postup exekútora, ktorý protizákonne previedol vlastníctvo plynu sťažovateľky v hodnote viac ako 464 695 eur na spoločnosť [REDAKOVANÉ] a to na základe rámcovej zmluvy o nakladaní so zemným plynom, ústavný súd nepovažoval za dôvodnú.

61. Uvedené tvrdenie sa podľa názoru ústavného súdu vymyká predmetu konania o námietkach proti ďalším trovám exekúcie. Podaním námietok podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku sa možno brániť proti ďalším trovám exekúcie, nie proti procesnému postupu súdneho exekútora. Prípadný výrok okresného súdu, že námietkam sťažovateľky proti ďalším trovám exekúcie vyhovie, by nemal a ani mať nemohol žiaden dopad na úkony vykonané súdnym exekútorom, ktoré predchádzali vydaniu upovedomenia o ďalších trovách exekúcie. V prejednávacom prípade na rámcovú zmluvu uzatvorenú medzi súdnym exekútorom a spoločnosťou [REDAKOVANÉ] Z uvedeného dôvodu tak napadnutým uznesením č. 3 nemohlo dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Ústavný súd sťažnosti v tejto časti nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

IV.5. Záver

62. V súvislosti s identifikovanými nedostatkami napadnutých uznesení okresného súdu sa ústavný súd zaoberal skutočnosťou, či ich nemožno považovať iba za formálne procesné vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné či výhodnejšie rozhodnutie pre sťažovateľku. Ústavný súd tým v tejto veci osobitne prihliadal aj na princíp racionality v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy v spojení s § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde, z ktorého plynie samoobmedzujúci prístup ústavného súdu k takým rozhodnutiam všeobecných súdov, u ktorých by kasačná právomoc ústavného súdu pri porušení procesných práv sťažovateľov nastupovala bez ohľadu na racionalitu ich uplatnenia (napr. m. m. Ústavný súd Českej republiky sp. zn. II. ÚS 169/09).

63. Okresný súd v uznesení č. 3 okrem iného konštatoval, že procesný postup súdneho exekútora v príbuzných exekučných konaniach (57 Er 3022/2017 a 57 Er 3023/2017) hodnotila kontrolná komisia zložená zo štyroch súdnych exekútorov, pričom výsledkom kontroly bolo zistenie, že súdny exekútor neporušil svoje povinnosti.

64. Ústavný súd sa oboznámil so záznamom o vykonaní kontroly exekučnej činnosti Slovenskej komory exekútorov zo 7. februára 2020. K námietkam sťažovateľky, že súdny exekútor odovzdal jej majetok do zahraničia tretej strane, ktorá s ním vo vlastnej réžii nakladá (obchoduje), že exekútor účtuje náklady za údajnú úschovu jej majetku, pričom zemný plyn neuschováva a náklady sú iba fiktívne, komisia poukázala na právny názor okresného súdu vyslovený v uznesení č. k. 57 Er 3022/2017-133 zo 7. decembra 2018 v spojení s právnym záverom ústavného súdu vysloveným v uznesení č. k. I. ÚS 179/2019-63, ďalej na odôvodnenie uznesenia okresného súdu č. k. 57 Er 3023/2017-553 z 20. februára 2019 v spojení s uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 264/2019-53, ako aj na právny záver okresného súdu vyjadrený v napadnutom uznesení č. 1 a 2. Komisia ďalej odkázala na odôvodnenia uznesení okresného súdu o zamietnutí návrhu sťažovateľky na odklad a zastavenie exekúcie č. k. 57 Er 3022/2017-2308 z 25. novembra 2019

a č. k. 57 Er 3023/2017-1838 z 25. novembra 2019 a odkázala na ustanovenia Civilného sporového poriadku o záväznosti výroku právoplatného uznesenia pre strany. K uvedeným námietkam sa komisia nad rámec odkazovaných uznesení nevyjadрила. Vlastnú kontrolu vykonala len nad postupom súdneho exekútora pri predaji zemného plynu odovzdaním oprávnenému 27. septembra 2019 za polovicu odhadnej ceny a následnom prednostnom zrazení trov predaja z výťažku.

65. Sťažovateľkou namietaný procesný postup súdneho exekútora, ktorý zemný plyn údajne neskladoval, ale previedol vlastnícke právo k zabezpečenému majetku sťažovateľky, nebol predmetom prieskumu Kontrolnej komisie Slovenskej komory exekútorov, ktorá odkazuje na právoplatné rozhodnutia okresného súdu (okrem iného aj na napadnuté uznesenia č. 1 a 2), a nebol preskúmaný ani okresným súdom, ktorý sa touto námietkou sťažovateľky v napadnutých uzneseniach č. 1 a 2 zaoberať odmietol a v napadnutom uznesení č. 3 ho akceptoval bez toho, aby sťažovateľke poskytol riadne odôvodnenie svojich záverov o potrebe a vhodnosti extenzívneho výkladu ustanovení § 121 Exekučného poriadku, a zároveň s odkazom na závery Kontrolnej komisie Slovenskej komory exekútorov, v ktorých jeho prieskum absentuje. Nemožno vylúčiť, že v prípade riadneho vysporiadania sa s námietkou sťažovateľky spochybňujúcou reálne skladovanie zemného plynu v súdnom exekútorom deklarovanom rozsahu a po zohľadnení jej relevancie na rozhodovanú vec by mohla ovplyvniť rozhodnutie okresného súdu o výške vyúčtovaných ďalších trov exekúcie.

66. Sumarizujúc už uvedené závery, ústavný súd rozhodol, že napadnutými uzneseniami okresného súdu č. 1 a 2 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu), napadnutým uznesením okresného súdu č. 3 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 2 výroku nálezu). K tomu záveru dospel nielen z dôvodu zjavnej neodôvodnenosti napadnutých uznesení, ale aj po zohľadnení skutočností, že nové rozhodnutia v danej veci by potenciálne (ústavný súd obsahom tohto nálezu netvrdí, že v danej veci je nutné rozhodnúť bez ďalšieho v prospech sťažovateľky, pozn.) mohli privodiť pre sťažovateľku vecne iné, teda priaznivejšie rozhodnutie. Ústavný súd túto skutočnosť pritom z obsahu spisu nebol spôsobilý posúdiť autonómne v konaní o ústavnej sťažnosti bez toho, aby tým nahrádzal činnosť všeobecného súdu. Nadväzne podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúcemu § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ústavný súd zrušil napadnuté uznesenia č. 1, 2 a 3 a veci vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (bod 3 výroku nálezu).

V.

Primerané zadost'učinenie

67. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti, ktorá bola ústavnému súdu doručená 12. septembra 2020, žiadala aj primerané finančné zadost'učinenie v sume 464 695 eur a 138 530 eur s poukazom na zákaz *restitutio in integrum* v exekučnom konaní v zmysle § 61 Exekučného poriadku.

68. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že jeho fakultatívna právomoc priznať primerané finančné zadost'učinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy v žiadnom rozsahu a nijakým spôsobom nemodifikuje ani nerozširuje účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje v konaní o namietanom porušení práv. V súvislosti s uvedeným považuje ústavný súd za dôležité zdôrazniť, že jeho právomoc priznať primerané finančné zadost'učinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy sťažovateľovi,

ktorého sťažnosti vyhovie v merite veci, nie je samostatným nárokom sťažovateľa na akési odškodnenie za porušenie práva v konaní príslušného štátneho orgánu, ale má len akcesorickú povahu. Satisfakčný potenciál rozhodnutia ústavného súdu teda nie je autonómnym prvkom ním poskytovanej ochrany ani akýmsi paralelným titulom pre domáhanie sa tejto ochrany. Takýmto titulom je len a výlučne potreba chrániť konkrétne základné právo sťažovateľa a prostredníctvom tohto práva aj princíp právnej istoty (m. m. I. ÚS 235/03, I. ÚS 117/08, IV. ÚS 271/2021).

69. S prihliadnutím na skutočnosť, že dôvodom vyslovenia porušenia práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a následného zrušenia napadnutého uznesenia č. 3 a jeho vrátenia okresnému súdu na ďalšie konanie bolo jeho nedostatočné odôvodnenie, nie záver o nezákonnosti procesného postupu súdneho exekútora, ústavný súd dospel k názoru, že vyslovenie porušenia označených práv, ako aj zrušenie napadnutého uznesenia č. 3 okresného súdu a vrátenie mu veci na ďalšie konanie je pre sťažovateľku dostatočným završením poskytnutia ústavnoprávnej ochrany, preto požiadavke sťažovateľky priznať jej finančné zadosťučinenie nevyhovelo (bod 5 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

70. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 943,57 eur (bod 4 výroku nálezu).

71. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdnych spisov a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Náhradu trov konania ústavný súd priznal za písomné podanie troch ústavných sťažností (dve v roku 2019 a jednu v roku 2020) podľa § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky a za repliku k vyjadreniu odporcu a zúčastnených osôb v roku 2021 po spojení vecí na spoločné konanie podľa § 13a ods. 1 písm. c) v spojení s § 13 ods. 3 vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2019 v sume 163,33 eur, za rok 2020 v sume 177 eur a za rok 2021 v sume 181,17 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2019 v sume 9,80 eur, za rok 2020 v sume 10,62 eur a za rok 2021 v sume 10,87 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma náhrady trov konania spolu s 20 % DPH, ktorej platiteľom je právny zástupca sťažovateľky (§ 18 ods. 3 vyhlášky), predstavuje sumu 943,57 eur (bod 4 výroku nálezu). Už pred podaním predmetných troch ústavných sťažností, ktoré boli spojené na spoločné konanie, sa sťažovateľka zastúpená tým istým právnym zástupcom obrátila na ústavný súd vo veci rovnakých exekučných konaní, pričom len dopĺňala a rozširovala svoju pôvodnú argumentáciu, preto jej ústavný súd nepriznal nárok na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky (trikrát prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom).

72. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

73. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu